

Grundlóg og fyrimyndir

Oddagrein

Í sambandi við tað grundlógarbeiði, sum nú er farið í gongd, verður hugt at grundlógnum í fleiri av okkara grannalöndum, og eisini í USA og Týskalandi. Tað tykist okkum logið, at teir, ið sita við valdið í Føroyum í dag ikki kunna føroyska almenningin um Stórabretland. Tað er ikki júst góður demokratiskur hugburður at tuga um ein av næstu grannum okkara, tí teirra skipan ikki passar inn í føroyska grundlógarbeiðið.

Tað er vanlig fatan millum fólk, at tað ikki ber til at hava eina tjóð uttan eina grundlóg. Stórabretland hevur onga grundlóg. Hetta visir, at væl ber til at hava eina tjóð uttan grundlóg. Grundlógarnevndin mátti um ikki annað hugt eftir Stórabretlandi, og fortalt almenninginum, hví hendan skipan ikki er so góð.

Ein grundlóg má ikki vera ov ítökilig, sum eitt nú tann amerikanska grundlóg, tí so verður hon skjótt ótíðarhóskandi og skal hava uppi-skoyti í heilum. Ein grundlóg má vera so leyst orðað, at hon ikki er tíðarfest. Meira leysliga, ein slík grundlóg er orðað, minni praktiskan týðning fær hon. Nú tað verður tosað um at menna samvinnuna við okkara næsta granna Bretland, er tað eisini nærliggjandi at hyggja at júst Stórabretlandi fyri m.a. at vita, um okkum yvirhøvur tørvar eina grundlóg. Tað er rættliga avgerandi, at teir mongu praktisku spurningarnir viðvíkjandi búskapi, skattatrýsti, lønarlag, vinnumynstri o.s.fr. verða umrøddir og helst eisini loystir, áðrenn vit taka stig til broytingar, sum fara til, at vit koma á so djúpt vatn, at vit ikki grynna.

VILJA vit sleppa okkum úr Ríkisfelagsskapinum, so mugu vit eisini gera okkum púra greitt, hvørjar fyrimunir vit tá missa. Hvør sigur, at ein avtala kann bota um hetta! Tekur man politiskt allar fyrimunirnar við ríkisfelagsskapinum burtur, so verður tað skjótt ein sjálvuppfyllandi profeti, at vit einki fáa burtur úr ríkisfelagsskapinum. Hevði tað ikki verið fyrri blokkstuðulin, so kundi hetta eydnast hjá fullveldisfortalarunum, men ringt er at burturforklára eina danska milliard.

SPURNINGURIN, sum fleiri helst seta sær, er, um til ber at halda høvdið høgt og verða errin av at verða føroyingur, tá ein veit, at ein triðingur av einum møgulegum fullveldi verður galdið av donum. Serliga aftaná, at man hevur fortalt fyrri fólk, at hesir somu danir hava verið ein forðing fyrri menning av Føroya landi. Hví føroyingar hava eitt tað hægsta livstøði í heiminum melder søgan einki um. Hví ikki verða forir fyrri at standa á egnum beinum búskaparliga, áðrenn nakað hátíðarhald verður hildið og nøkur loysing lýst? Víst skulu vit taka fulla ábyrgd av okkum sjálvum - gerast meira sjálvbjargin. Og til tess tørvar okkum eitt meira fjóltáttat og kappingarført vinnulív. Men latið okkum gera hetta við fullum skili. Okkum tørvar at sameina allar góðar kreftir.

Sosialurin

Viðmerking:

Nakrir spurningar til prestastríðið

1) Hevur ein deknur framfjáretindi til at lesa lestur í kirkjutíðini, framum eina prædiku hjá einum presti, sum kemur uttanfrá?

2) Um so er, vil tað so siga, at ein prestur altíð kann hindra einum og hvørjum presti, sum kemur uttanfrá (íroknað biskuppinum), at hava gudstænastu í kirkjutíðini í nakrari kirkju, sum hoyrir til hansara prestagjald. (Deknarnir eru jú altíð tókir).

Mær rennur í huga orðini av eini yrking av Tummás

Napoleon Djurhuus:

Dunið inn í kirkju dregur, undir lágum furubjálkum, messa fyrsta páskamorgun, kirkjan full av kvirrum fólkum.

Fremmand tunga roynir tulka, orð um heimsins størsta undur. Børn av mold og undirgangi, deyðans vald er stokkið sundur.

Tátok orð tú talar prestur, fremmand hesum havsins børnum,

ið so mangar vetrarnætur hoyrdu Guð í tungum ódn-um.

Sært tú ei, í tøgnum tey líða - ei á tað tú trupult tolkar - men tað drag av ævinleika, dregur doyvt um furubjálkar.

ella:

Presturin røðar um kærleik-an tann, ið sálir ger stóran og reinan, tey bíbílur tolkar hann tok-ut og turr, bert eg veit hvat halgabók

meinar.

Mær rennur í huga ein gamlan mann, sum kanska ikki var so væl belisin, sum varð spurður um hann var Lutherianari.

Nei, Guð bevarið meg væl, eg vil halda meg til ta gomlu trúna, svaraði hann.

Hetta vóru orð við æruni søgð. Hann ívaðist ikki í síni trúgv.

F. Jacobsen

Dulnevnd lesarabrev?

Ymiskar meiningar eru um, hvørt tað er rætt, at ein blaðleiðsla gevur loyvi til dulnevnd lesarabrev ella ei. Málið hevur verið viðgjort í loftmóðum bæði av blaðstjórum og lesarum: eisini hevur eynið verið uppi at venda í sendingini **Spyr bara**.

Orðið dulnevnd lesarabrev (ella sum vit plata at siga anonym brev) skurur í oyrum okkara. Vit leggja nakað negativt í orðið - og tað av røttum, tí innihaldið í mongum slíkum brøvum átti avgjort ikki at komið á

prent. Tí eru ivaleyst tey elstu av okkum samd um: Dulnevnd lesarabrev, ið beinleiðis ella óbeinleiðis eru persónlig álöp á fólk, eiga ikki at koma í blóðini. Gott er at har situr ein blaðleiðsla millum skrivaran og lesaran, sum sorterar í slíkum. Slíkt tenir øllum partum um best. Eitt innlegg kann vera skrivað í skundi, har høvundurin hevur handlað, áðrenn hann hugsaði. Og har ein aftaná var fegin um, at blaðstjórin tveitti brævið í ruskilatið.

Men frá fullkomuliga at

kubba av og enda í hini gryvjini, er eitt óført dýpi at loyva yvirum. Hvát við Heðin Brú, Óðin Ódn, Flóðin Flekk o.o.? Kunnu vit ikki eitt nú gera eina litla yrking, eina náttúrulýsing, eina objektiva útgreining, uttan at seta fullt navn undir? Ella hvát við teimum, sum hava eitt tungt hjartasuff, sum veruliga hevur týðning fyrri liv og tilveru teirra, men har hesi í veruleikanum ikki vága at seta navn undir, tí tey ikki kenna seg før fyrri at svara møgulegum tor-skildum atfinningum aftur?

Sosialurin er eitt tíðinda-blad við nógvum góðum, bæði føroyskum og út-lendskum tíðindum, men mær tykist at blaðleiðslan ikki átti at tikið eitt so koll-veldandi stig, og verið so avgjort hvat innlegum frá lesarunum viðvíkur.

Jú avgjort skal tað vera so: Burtur við lesarabrev-um, sum innihalda persónlig álöp. Men líka avgjort: Verjið talu- og skrivifrælsi.

John S. Myllhamar

Hotel Tórshavn

Tað er helst mong við mær sum hava búleikast á Hotel Tórshavn og hugsa tað sama sum eg, uttan tó at hava fingið uppi lag, at seta tað á prent.

Sum avvarðandi av sjúklingi havi eg tvær ferðir í samband við tað, búleikast á Hotel Tórshavn.

Báðu ferðirnar høvdu vit eina kenslu av, at her vóru bæði sjúklingar eins og avvarðandi vælkomin, eins og vit kendu okkum sera, sera væl.

Hetta at kenna seg væl og

at vera væl móttikin hevur nógv størri týðning enn vit geva okkum far um, serliga tá vit hugsa um ta støðu tey fólk eru í, sum dag og dagliga búleikast á Hotel Tórshavn.

At tær fysisku rammurnar ikki eru nóg góðar, kunna ikki reingja tann veruleika at tú kennir teg sum heima. Maturin er framúr góður, eins og alt annað er á sera høgum støði, tá hugsað verður um, hvussu gamalt húsið er.

Tey sum hava leiðsluna

av Hotel Tórshavn eiga sín stóra lut í hesum, uttan tó at nakað skal takast frá teimum sum gera sítt arbeiði til lítar.

Tað skal tí vera mín vón, at tit um ikki so langa tíð fáa onnur betri hólir, soleið-

is at bæði starvsfólk og sjúklingar koma at fáa gleði av hesum.

Eina hjartans tøkk frá okkum fyrri tað tíð vit vóru hjá tykkum.

Frank og Anny Davidsen

Astma/Allergifelagið havt aðalfund

Leygardagin 1. mai var eykaaðalfundur hjá Føroya Astma/Allergifelag, sum er ein lokaldeild av danska Astma/Allergifelagnum. Við á fundinum var Jytte Grove, sum hevur arbeiði í danska felag-

num hesi seinastu ári.

A fundinum varð samtykt at halda fram við samstarvinum og verða viðurskiptini tí óbroytt soleiðis, sum tey hava verið higartil, sigur Astma/Allergifelagið.

Kunngjort verður fyrri ætt og vinum at kæra mamma, vermamma og omma okkara

JONETTA RASMUSSEN

Skála

andaðist á Landssjúkrahúsinum týskvöldið 18. mai, 69 ára gomul.

Kistan fer úr Landssjúkrahúskapellinum fríggjadagin kl. 17.30.

Jarðarferðin verður úr Skála kirkju leygardagin kl. 14.00.

Fyri tey avvarðandi

Hanna, Karl, Poula og Jonnhild

Tey, ið ynskja at senda blómur ella krans kunnu ístaðin lata eina peningagávu á konto í Føroya Sparikassa.